

Reformáció mai szemmel

Gondolatok a 95. Tételről

Amikor Luther Márton ráébredt, hogy Albrecht püspök búcsúcédulákat árusító igehirdetői a halott emberek bűneinek megbocsátására is felhatalmazást kaptak, megfogalmazta híres 95 Tételét.

1517. október 31-én kifüggesztette a Wittenbergi vártemplom falára. A tételeket felhívásként szánta, hogy a bűnbánat helyes bibliai felfogása alapján orvosolni tudják a visszaéléseket. Ám reformáló gondolatai, Isten igazságának megismerésére való törekvése-szélesebb, az élet minden területére kiható változásokat indítottak el. Lásuk e tételek ma is érvényes igazságait!

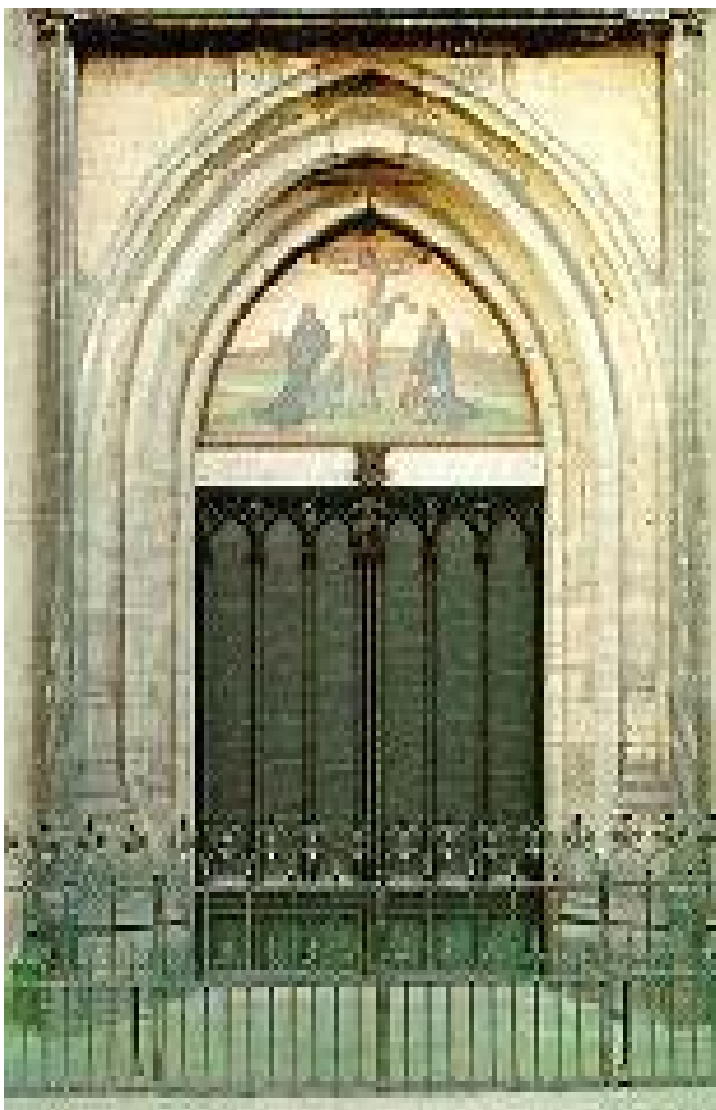
1. Tétel: "Amikor Urunk és Mesterünk azt mondta: "Térjete meg!" azt akarta, hogy a hívek egész élete megtérés legyen."

Amikor valaki „megtér”, vagyis elfogadja Istent Teremtőjének és Atyjának, Jézus Krisztust pedig Urának és Megváltójának határtalan öröm és békeség tölti el. Vajon köthető-e ez egy bizonyos naphoz, helyhez és időhöz? Vannak sokan olyanok, akik pontosan tudják ezt az időpontot. Ám vannak olyanok is, talán még többen, akik nem tudják időhöz, helyhez kötni azt, amikor megérintette őket az Isten szeretete. Luther arra figyelmeztet bennünket, hogy ismerjük fel Istent a mai rohanó, Istentől egyre inkább távolodó világunkban. Felismerjük a természet csodáiban, a másik ember szeretetében, az ige hallgatásán keresztül. Jézus Krisztus valóságos személyében, az ő halálán és feltámadásán keresztül. Szeretteink sírja mellett, vagy a születés csodáját átélve megtapasztaljuk: Ő mai is munkálkodik közöttünk. A ma embere eltávolodott az Istentől. Olyasmi után szalad, ami azonban Isten nélkül, az ő szeretete nélkül bűnbe és a veszedelembé taszítja. Ideje lenne tehát meg-

értenünk, úgy kell élnünk, hogy az egész életünk „megtérés” legyen!

35-36. Tételek: „Nem keresztyénséget prédikálnak, akik azt tanítják, hogy aki lelkeket akar kiváltani (a purgatóriumból: a szerk.) vagy gyónási kiváltságot vásárolni (bűnbocsátó cédulát vásárolni, gyónás és igazi bűnbánat nélkül: a szerk.), annak nincs szüksége töredelemre. Minden igazán szíven talált keresztyén részesül a bűnhődésnek és a vétkeességnek teljes elengedésében búcsúcédula nélkül is.”

A ma emberének már bűnbocsátó cédula sem nagyon kellene, mert nem szereti bevallani tévedéseit, hibáit. Sokszor lehet hallani efféle kijelentéseket: "Nemem nincs bűnöm, amit meggyónhatnék!" Korunk embere a modernség látszata alatt a tökéletesség álszent fényében sütkérezve, rendkívül öntudatosan, céljainak és vágyainak él. Olcsó bűvöletekben keresi a boldogságot, életének értelmét gyakran nem is leli. Nem él összhangban a természettel, hanem inkább lerombolja és kiszipolyozza azt. Mindközben látja, hogy végtelen nagy tátongó szakadék van, a valós világ, és aközött a virtuális (képi) világ között, amelyet számára a televízió, vagy a modern számítástechnika közvetít. Mindezek azt eredményezik, hogy az ember sokszor nincs békeségben önmagával sem. Mennyi mindenre lehetne gyógyír a mai életünkben

A wittenbergi vártemplom tétel kapuja

a bűnbánó és töredelmes szív alázata!

Talán kevesebb lenne a házassági elválás, talán nem félnénk egymás előtt, egymásnak bevallani hibáinkat, tévedéseinket. Kevesebb lenne a gyűlölet és a harag a szívekben és megtanulnánk tisztelni a másikban az embert.

(Folytatás a második oldalon)

(Folytatás az első oldalról)

46. Tétel: „Arra kell tanítani a keresztyéneket, hogy-hacsak nem dúskálnak a fölöslegben-mindazt, ami az élet fenntartásához szükséges, tartsák kötelességüknek, házuk népe javára fordítani és semmiképp se pazarolják búcsúkra.”

62. Tétel: „Az egyház kincse valójában Isten dicsőségének és kegyelmének szent evangéliuma (örömhíre).”

Luther számára fontosak voltak a családok, maga is családban élt. Modern életünk betegsége talán legsúlyosabban a családokat éri el. A generációk eltávolodtak egymástól, sokszor több tíz, vagy száz km-t kell utazniuk, ha egyáltalán látni szeretnék egymást. A szülők a munka és a megélhetés miatt sokszor mindent feláldoznak, magát a családot is. A ma embere őrlődik a munka és a család között, mert mindenhol helyt szeretne állni, sokszor azonban szembesülnie kell azzal, hogy ez milyen nehéz, vagy éppen lehetetlennek tűnő vállalkozás. Igazi kincsünk ma is az evangélium üzenete, amely megerősítheti a családokat is hittel, reménységgel és szeretettel, ma is, megtanít a kevésen is hálásnak lenni. Így élhetjük napról-napra át: Van Mennyei Atyánk, aki gondoskodik rólunk.

94-95. Tételek: "Buzdítsátok azért a keresztyéneket, hogy fejüket, Krisztust, bűnhődésen, halálán és poklon át is követni igyekezzenek, és abban bizzanak, hogy inkább sok szorongattatáson át, mintsem a béke biztonságán át, jutnak be a mennybe."

Isten nem kínál számunkra problémamentes életet. Nem kínál anyagi jólétet és biztonságot. Hanem arra figyelmeztet, hogy életünk, különösen a mai világban, egy folytonos küzdelem. Azt kell tapasztalnunk, hogy semmi sem hull az ölünkbe csak úgy magától. Versenyezünk, és talán csatákat vívunk a munkahelyünkön, hogy azt megtarthassuk, vagy a családon belül a mi akaratumk érvényesítéséért. Rászoktunk a helyezkedésre, ügyeskedésre, mert rászoktatott a körülöttünk lévő világ. Szorongattat közben bennünket a lelkiismeret. Gyermekünk, unokáink sokszor vádló és durván odamondott féligazsága.

Egy dolgot azonban a mai kor embere is ingyen kap meg az Istentől. A kegyelem ajándékát. Nem azért, mert mi jobbak volnánk elődeinknél, nem azért, mert méltók lennénk rá, hanem egyes egyedül Jézus Krisztus érdeméért adja számunkra is Isten. Isten a töredelmes és bűnbánó szívű embereknek újra, és újra adja az ő bűnbocsánatát és felemelő, megszentelő kegyelmét.

Szarka Éva

ÉNEKKARI SZERETETVENDÉGSÉG

(nemcsak énekkarosoknak!)

Szeretettel hívjuk a 30 éves evangélikus énekkar tagjait és barátait havonkénti éneklésre és beszélgetésre

Első alkalmunkat november 8-án, szombaton 15 órákor a gyülekezeti teremben tartjuk

Mindenkit szeretettel várunk!

Tisztelt Támogatóink!

Egyházközségünk presbitériuma nevében megköszönjük, hogy a 2008. évben is támogatták településeinken folyó lelki munkát. Szolgálataink minőségi ellátása megköveteli, hogy a szolgálatot végzők naponként megtapasztalják azt a szeretetet, amellyel a közösség azokat hordozza, akik a lelki és operatív vezetés terheit hordozzák. Itt köszönjük meg az értünk elmondott imádságokat. Kérjük, gyülekezeteinkkel kapcsolatos kérdésekkel, észrevételekkel forduljanak bizalommal az egyházközség presbitereihez, lelkészeihez.

S ne feledjék, vasárnapi és egyéb istentiszteleti –és közösségi alkalmainkon találkozásunk van, találkozásunk van, egymással és az egyház Urával, Krisztussal. Így hívok mindenkit az újságunk oldalain jelzett régi - és új ajkalmainkra. De mindenekelőtt 10.30-kor kezdődő vasárnapi istentiszteleteinkre. Ezen alkalommal mindenki számára, hirdetik a vigasztalást jelentő örömhír, amely által, megtapasztalhatjuk Isten szeretetét. Havonként megterítésre kerül az Úr szent vacsorája, melyen az élő Úrral való találkozás különleges lehetősége is nyitva áll előttünk. Az apostoli intéssel mondom: „Jól vigyázzatok tehát, hogyan éltek; ne esztelenül, hanem bölcsen, kihasználva az alkalmas időt, mert az idők gonoszak. Éppen azért: ne legyetek meggondolatlanok, hanem értsétek meg, mi az Úr akarata.” Ef 5, 15-17 Ő azt akarja, hogy mindenki eljusson az igazság ismeretére, mert az igazság szabaddá teszi az embert, minden félelmetől és szorongásától.

Végezetül megköszönöm Istennek azt a sok áldozatot, amelyet munkában és pénzadományaikban hoztak. Köszönjük, a befizetett adományokat, egyházfenntartói járulékokat, s az alapítványi támogatásokat. Isten áldja meg életüket bőségesen, szeretetben, hitben és reményben!

Szakra István esperes, Szarka Éva lelkész

Óvodánkról

Evangelikus Óvodánkban szeptembertől megújult, szép környezetben kezdhették meg a nevelési évet a gyermekek.

Orvosi szoba, öltöző, rámpa került kialakításra. Szigetelés, ajtóablakcsere történt. Új kerítést, bútorokat készítettünk, valamint udvarrendezésre, fűvesítésre is sor került.

Az óvoda felújítása pályázaton elnyert pénzből valósult meg. Ezúton köszönjük meg a felújítási munkákban résztvevő presbitereknek a segítséget.

Óvodánkba felekezeti hovatartozás nélkül várjuk a községünk-ből, illetve a környező településekről érkező gyermekeket. Intézményünket igyekszünk természetes anyagokból készült bútorokkal, tárgyakkal berendezni, dekorálni, melyek kellemes környezetet teremtenek a gyermekek számára.

Csoportszobák (2) mindegyikéhez saját öltöző- és mosdóhelyiség tartozik.

Folyamatosan bővítjük óvodánk tárgyi felszereltségét, így elmondhatjuk, hogy a gyermekek jó körülmények között tölthetik mindennapjaikat.

Intézményünkben keresztyén életre, egymás megbecsülésére, a környezet szeretetére nevelő programunkon keresztül környezetünk védelmére neveljük a ránk bízott gyermekeket. Játékra, sétákra, kirándulásokra, tevékenységekre építve igyekszünk a természet szépségét megmutatni, a környezetünk megóvására való törekvést felkelteni.

Óvodánkra a gyermekközpontúság jellemző, ami azt jelenti, hogy maximálisan figyelembe vesszük, mi jó a gyermeknek. Azt

valljuk, hogy a kisgyermek alapvető szüksége a szeretet, amelynek megléte hozzájárul egyenletes fejlődéséhez.

A családi nevelés kiegészítőjeként törekszünk arra, hogy a gyermekeink olyan szintre jussanak, mely elősegíti az iskolába lépést, társadalomba való beilleszkedést.

Keresztyén szellemű nevelésünk során előtérbe helyezzük a gyermekek életkori sajátosságait, fontosnak tartjuk, hogy segít-sük érzelmi fejlődésüket, szeretettel és hittel neveljünk.

**„Ő segíts mással tenni, Mit te tettél velem,
És szolgálatban lenni Kész szívvel szüntelen!
Elvetve önzést, érdeket, Az hajtson, ami téged:
A tiszta szeretet!”**

(J.Gesenius-EÉ 416,4)

Német testvéróvodánk fogadása

2008. október 9-12-ig

Evangelikus Óvodánkban hosszas előkészületek után nagy izgalommal vártuk német vendégeinket. A szülőknek köszönhetően süteménnyel, kávéval, gyümölcscsel kedveskedhettünk nekik. Ezúton szeretnénk megköszönni a szülőknek a sok finom süteményt. Ezután megtekinthették kétcsoportos óvodánkat, és Révész Rita tolmácsolásának köszönhetően leküzdöttük a nyelvi nehézségeket.

A lelkészek köszöntése után, bemutattuk óvodánk programját, ünnepeinket, hagyományainkat, valamint keresztyén nevelésünket. Óvodánk dolgozói saját készítésű ajándékkal örvendeztették meg német kollégáinkat. Az ebédet a Fekete Berek étteremben fogyasztottuk el, majd székesfehérvári városnézés következett. Az ismerkedés és a sok látnivaló után utunkat Balatonszárszó felé vettük. Az esti programban közös éneklés, áhítat, beszélgetés keretében jobban megismerhettük egymást.

Szombat reggel a Konferencia Központ udvarán, énekes áhítaton vehettünk részt. Délelőtt folyamán a német óvodapedagógusok bemutatták nevelési elveiket, módszereiket, és ismertették velünk a tehetséges gyermekek gondozását.

Ebéd után közösen megtekinthettük Tihany szépségeit, nevezetességeit. Délután az áhítat témáit feldolgozva, kis csoportokban imádságokat fogalmaztunk meg, amelyeket az esti alkalmon megoszthattunk egymással. Levezetve a napi fáradtságot bowlingozni mentünk a közeli hotelba.

Vasárnap a közös záró istentisztelet után, elbúcsúztunk német testvéróvodánk munkatársaitól.

2008. október 23.

Alábbi írásunk a székesfehérvári Alba Regia laktanyában a Magyar Honvédség Összhaderőnemi Főparancsnokságán megrendezett 2008. október 23-i állománygyűlés ünnepi beszédének szerkesztett változata. Oláh Emil őrnagy, református tábori lelkész munkája.

Tisztelt Emlékezők!

Régi, szinte unalmas mondat, de minden szava igaz: **„méltón ünnepelni csak méltósággal lehet, az alkalomhoz méltón!”**

Ezekben a napokban nem csak Magyarország, hanem Európa és talán nem kis büszkeséggel mondhatjuk, a világ nagy része fejet hajt a magyar nemzet akkori hősei előtt, akik 52 évvel ezelőtt igazságos küzdelmet vívtak a szabadságért, a demokráciáért, a nemzet hitéért.

1956-ot az elmúlt időben sokféleképpen értékelték. Mára azonban egyértelművé vált, hogy az akkori események, a magyar forradalom és szabadságharc, a magyarság legfontosabb nemzetközi jelentőségű politikai tette volt a XX. században, melyet az egész világ elismer.

A világ megdöbbenését talán a legmegrendítőbben, leghitelesebben Márai rögzítette 1956 karácsonyán.

„... ez nagyon furcsa karácsony: A magyar nép lóg most a fákon (...) Földrészek népe nézi, nézi.

Egyik érti, másik nem érti. (...) Imádkoznak, vagy iszonyodnak, (...) És minden rendű népek, rendek kérdik Miért, hogy meghasadt az égbolt. Mert egy nép azt mondta: „Elég volt”. Mi áradt itt meg, mint a tenger? Miért remegtek világrendek? Ki tett itt csontból, húsból törvényt? És hebegve kérdik, mert nem értik — Ők, akik örökségbe kapták: Ilyen nagy dolog a szabadság? Most áll és bámul a sok ember, De szólani hozzá senki nem mer. Mert ő sem szól már, nem is vádol Néz, mint Krisztus a keresztfáról”

Olyan erők jelentek meg ott, akkor, amelyek teljesen eltértek a dolgok megszokott rendjétől, és csak ismeretlen felsőbb hatások teremtő ihletése

megjelenésével magyarázható. Ki gondolta, hogy az az ifjúság, amelyet akkor már 10 éve a maga képére nevelt a hatalmi rendszer, ellenük fordul. A magyar munkásság példaadó engedelmissége vulkanikus láadásba tör ki.

Micsoda rettenetes állapot lehetett az, amikor a magyar parasztnak már nem kell a föld, a munkásnak utált tárgy a szerszám, és a magyar lángelme úgy hessegeti el gondolatait, mint a kártékony bogarakat. Persze nem érdemes élni az embernek, ha csak gép. Nem érdemes élni, ha csak állat. Csak úgy érdemes élni, ha az ember nem csak test, hanem halhatatlan lélek is. Ha nem csak a látható világot ismeri, hanem otthon van a lát-

hatatlan világban is. Ha nem csak azt tudja, hogy miképpen lesznek az atomokból a naprendszerek, hanem azt is tudja: kik vagyunk, honnan jövünk, merre tartunk. És ki lakik a csillagok felett.

De a magyar nép tudta és tisztában volt ezzel az akkori Európa is, hiszen Walter Lüthi svájci lelkész 1956. november 6-án a berni székesegyházban, a magyarországi forradalom emlékére tartott istentiszteleten azt az Igét vette alapul, amelyik így szól: **„Bár sötétség borítja a földet, sűrű homály a nemzeteket, de fölötted ott ragyog az Úr, dicsősége meglátszik rajtad”** (Ézs. 60,2)

A magyar nép szabadságáért imádkoztak akkor Európa más templomai-

ban is. Mert ők tudták mi a szabadság. Európa nyugati részén élők azt vallották, amit Franklin Roosevel, Amerika 32. elnöke 4 pontban fogalmazott meg a szabadságról:

1. mindenki mindenütt szabadon fejezhesse ki magát szóban és írásban
2. mindenki a maga módján imádhassa Istent
3. az emberek legyenek szabadok a szükséghelyzetből fakadó aggodalmaskodástól
4. az emberek szabaduljanak meg a félelemből fakadó szorongástól

Roosevelt a szólás szabadságát teszi az első helyre, ami akkor Magyarországon nem volt szabad. Márpedig ha valakinek korlátozzák a szóláshoz való jogát, ott az ember helyzete embertelenné válik.

A szabadságban azonban, és elsősorban a szólás szabadságában hinni is kell, amiről a következő vers is tanít minket:

*A Szót betilthatjátok —
a szellemet soha;
hazugságokat fölött
az sasként száll tova.*

*A szót betilthatjátok,
mégsem némulhat el;
magasan fölöttetek
visszhangja szárnyra kel.*

*És ha hazugságokat
egy-egy harcost megöl,
új harcos pattan előre
a sorfalak mögöl*

*Betilthatjátok a szót,
de nem a szellemet.
mely szégyenül reátok
sasként hasít eget.*

*Hatalmatokban van még
erőszak s félelem,
mely minden szabad ígét
kigúnyol dölyfösen.*

*Tilthatjátok még a szót,
de szellem száll magas égen
hazugság fölött
mint győztes büszke sas.”*

Akik így tudnak hinni, azoknak **szabadságharcosai meghalhatnak, de a szabadság győzedelmeskedik.** Mert amíg ilyen emberek vannak, addig nem borulhat sötétségbe Magyarország.

A Nobel – díjas francia író Camus ezt írta: „*A magára maradt Európában, csak úgy maradhatunk hívek Magyarországhoz, ha soha és sehol el nem áruljuk, amiért a magyar harcosok vérüket áldozták, és feledve vitáinkat, revideálva tévedéseinket, megsokszorozva erőfeszítéseinket, szolidaritásunkat egy végre egyesülő Európában, soha sehol- még közvetve sem – igazoljuk a gyilkosokat*”

Egymás politikai és vallási hovatartozásának elfogadásával és kellő toleranciával **hajtsunk ma fejet 1956. minden hőse előtt:**

- az utcán egymásba kapaszkodva menetelők előtt
- a pesti srácok, a vérrel áldozók előtt
- az asszonyok előtt, akik még nem sírni is megtanultak egy éjjel
- A paraszt előtt, aki vasvilla után nyúlt
- A pap előtt, aki nem hallgatott tovább,

- A katona előtt, aki letépte zubbornyárol a gyűlölt jelképet és vérei mellé állt,
- *Azok előtt, akiknek a hazaszeretet a legtöbbet jelentette, és nem hagyták el az országot, pedig megtehették volna.*

1956. forradalmának eseményei bizonyítják, hogy a **nemzeti érzés, a nemzeti összetartozás** még mindig az egyik legerősebb összetartó erő egy társadalomban. A fegyveres harcok bizonyították, hogy a magyar nép jó célokért, még reménytelen helyzetben is, még magára hagyottan is, képes akár a legnagyobb áldozatot meghozni, mint azt már annyiszor megtette történelme során.

Tisztelt Emlékezők!

A magyarság 1956-os forradalom és szabadságharcba vetett hite és a forradalom eszmeiségének megőrzése 19 évvel ezelőtt elvezetett a Kossuth térre, ahol több tízezres tömeg előtt, a köztársasági elnök kihirdette a Magyar Köztársaságot. Ezzel teljesültek '56 követelései, megvalósult a magyarság ezer éves álma és 1956 mártírjai a polgári demokratikus átalakulás hőseivé váltak.

1989. október 23-a nem követelt emberáldozatot és azért lehetett békés, mert a nemzet már megvívta forradalmát. Azért lehetett vértelen, mert '56-ban már vér folyt érte.

Minden októberben hőseink és mártírjaink gondolatainkban újra és újra összeállnak néppé, nemzetté, úgy, mint '56-ban az utcákon hömpölygő tömeg. **Hősök**

ők valamennyien. A halál kockázatát vállaló hazaszeretetük fényes napként világít előttünk. Ebben a tudatban pedig ma élő utódok, joggal mondhatjuk el:

„Bár sötétség borítja a földet, sűrű homály a nemzeteket, de fölöttünk ott ragyog az Úr, dicsősége meglátszik rajtunk.”

Ezekkel a gondolatokkal kívánok mindenkinek méltó, békés emlékezést 2008. október 23-án.

*Oláh Emil őrnagy
református tábori lelkész*

Kosztolányi Dezső

HALOTTI BESZÉD

Látjátok feleim, egyszerre meghalt és itt hagyott minket magunkra. Megcsalt. Ismertük őt. Nem volt nagy és kiváló, csak szív, a mi szívünkhöz közel álló. De nincs már. Akár a föld. Jaj, összedől a kincstár.

Okuljatok mindannyian e példán. Ilyen az ember. Egyedüli példány. Nem élt belőle több és most sem él s mint fán se nő egyforma két levél, a nagy időn se lesz hozzá hasonló. Nézzétek e főt, ez összeomló, kedves szemet. Nézzétek, itt e kéz, mely a kimondhatatlan ködbe vész kővé meredve, mint egy erekle, s rá ékírással van karcolva ritka, egyetlen életének ősi titka.

Akárki is volt ő, de fény, de hő volt. Mindenki tudta és hirdette: ő volt. Ahogy szerette ezt vagy azt az ételt, s szolt ajka, melyet mostan lepecsételt a csönd, s ahogy zengett fülünkbe hangja, mint vízbe süllyedt templomok harangja a mélybe lenn, s ahogy azt mondta nem rég: "Édes fiacskám, egy kis sajtot ennék", vagy bort ivott és boldogan meredt a kezében égő, olcsó cigaretta füstjére, és futott, telefonált, és szötte álmát, mint színes fonált: homlokán feltündökölt a jegy, hogy milliók közt az egyetlenegy.

Keresheted őt, nem leled, hiába, se itt, se Fokföldön, se Ázsiába, a múltba sem és a gazdag jövőben akárki megszülethet már, csak ő nem. Többé soha nem gyúl ki halvány-furcsa mosolya. Szegény a forgandó, tündér szerencse, hogy e csodát újlag megteremtse.

Édes barátaim, olyan ez éppen, mint az az ember ottan a mesében. Az élet egyszer csak őrája gondolt, mi meg mesélni kezdtünk róla: "Hol volt..." majd rázuhan a mázsás, szörnyű mennybolt, s mi ezt meséljük róla sírva: "Nem volt..." Úgy fekszik ő, ki küzdve tört a jobbra, mint önmagának dermedt-néma szobra. Nem kelti föl se könny, se szó, se vegyszer. Hol volt, hol nem volt a világon egyszer.

A presbitérium hírei

A presbitérium gyűlésein több fontos döntés és határozat született.

Az első testvérgyülekezeti kapcsolatainkhoz kötődik. Ez évben ünnepeljük a finnországi Nivala és Valkeala gyülekezeteivel létesített testvérgyülekezeti kapcsolataink 20 éves évfordulóját. A nyár során a lelkescsalád, látogatást tett északi barátainknál. Mindkét gyülekezetben finn-magyar baráti esten ünnepelték meg, a tartalmas múltat, melyen a jövő építése is szóba került. A nivalai gyülekezet vezető lelkészével folytatott tárgyalás eredményeként, a gyülekezeti vezetők az együttműködés irányát a családok megerősítésében és lelki támogatásában látják. A másik együttműködés építési terveinkre vonatkozik. Amennyiben az új óvoda és tornaszoba megépítésre kerül, a nivalai gyülekezetből önkéntes munkások és további szakemberek segítik a kivitelezési munkákat.

A valkealai gyülekezet nyári táborhelyén találkoztak a karéliei finn evangélikus egyház püspökével, aki az együttműködés kiszélesítésére tett javaslatot. Szorgalmazta a kapcsolatfelvételt az Oroszországban élő evangélikus testvéreinkkel. A bakonycsérnyei és sári presbitériumok egyhangú döntései alapján a jövőben lehetőség nyílik a kapcsolatot felvételére. Amennyiben ez realizálódik diákjaink részt vehetnének, nyelvtanulásban, személyes kapcsolatok kibővítésében, s ezek mellett részesei lehetnek egy nagyon fejlett, összetartó gyülekezet munkájának.

Döntenünk kellett az épületeinkkel kapcsolatban is. A parókia felújítása a szobák fűtésének, parkettázásának kivételével szinte teljesen kész lett. A régi kántorlakással- és iskolaépülettel azonban kell kezdeni valamit. A lakás első részét az új óvoda megépítéséig ki kell adni albérletbe. A régi vizes egészségtelen iskolaépületet javasoljuk lebontani. Az új beruházásokhoz pályázati lehetőségek figyelembevételével fogunk hozzá. Nagyobb gyülekezeti teremre van szükségünk, az óvodának pedig tornateremre. A tornatermet gyülekezeti célokra is tudnánk használni. Az építési pályázati terv szakaszolását egyhangúlag támogatta a presbitérium. Így kívánunk pályázni az Országos Evangélikus Egyháznál.

A templom és a gyülekezeti terem fűtése szintén korszerűsítésre szorul. Ezt egy újabb, állami energetikai pályázat benyújtásával kívánjuk megvalósítani. Terveinkben talajszonda és a napkollektor kombinációját szerepeltetjük, melyek az üzemeltetési költségeket jelentősen csökkentenék.

Új fűnyíró vásárlásáról is döntöttünk, hogy ezáltal is megkönnyítsük a temető rendbetételét.

Köszönjük az e célra eddig befolyt 182 400 Ft adományt. Egyúttal kérjük, minél többen vegyenek részt a temetők önkéntes gondozásában, akár a meghirdetett társadalmi munkákon, akár egyénileg.

Továbbá itt hirdetjük és megköszönjük, hogy az Élő Kövek Alapítványunk támogatásával, a templomudvar és a temető rendbetételéhez vásárolhattunk egy nagyteljesítményű fűnyíró traktort. Köszönjük!

A gyülekezet jegyzője és elnöksége

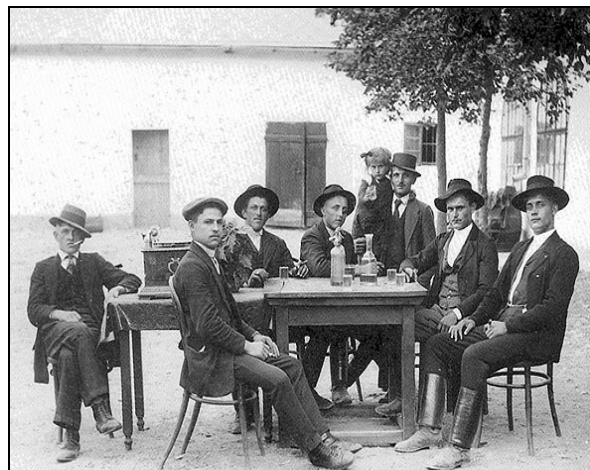
Férfi-kör

Szinte mindent tudunk már a világról. Régóta felfedeztük a földrészeket, ismerjük állatfajait, éghajlatát, közelítő pontossággal előre ismerjük az időjárást, de vajon ismerjük-e önmagunkat? Van-e bátorságunk szembe nézni azzal, akik valójában vagyunk? A férfiak egyik alapvető jellemzője, a bátorság. Családi és társadalmi elvárás velünk szemben, hogy mindenkor készek legyünk a küzdelemre.

Kedves Férfi Társaim!

Legyünk igazi férfiak! Vegyünk bátorságot magunkon és ismerjük meg milyenek erősségeink, és hol lehetnek gyenge pontjaink.

Régóta tervezett szándékunk látszik megvalósulni a bakonycsérnyei férfi-kör megalapításával. Kimondottan hasznosnak látom, az önmagukra fordított időt, mert általa lélekben, tudásban és ismeretben megerősödve, újult erővel szánhatjuk oda önmagukat családjaikért és a rájuk bízott közösségeikért.

A férfi-kör első alkalma november 16-án 17.00 órától kezdődik, az evangélikus gyülekezeti házban.

Téma: a személyiségtípusok

Minden érdeklődőt szeretettel várok,

További információ: Szarka Istvánnál

20/981-5923;

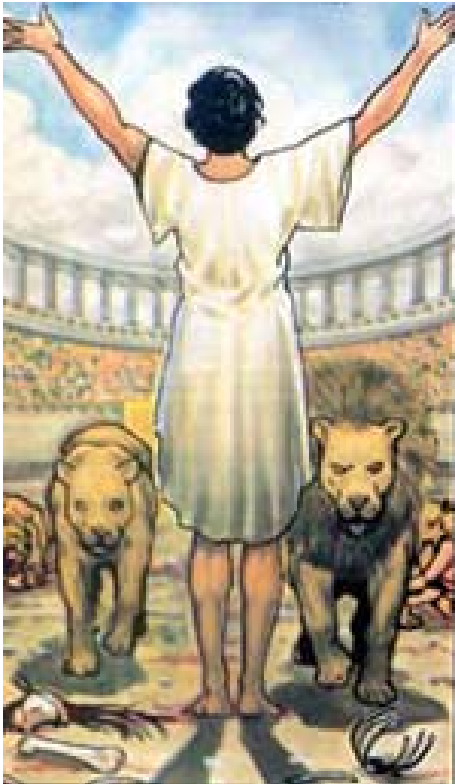
22/592 000 telefonszámokon.

Mindenszentek és halottak napja

Az egymás utáni napokon ünnepelt *mindenszentek* és *halottak napja* közül egyértelműen az utóbbi dominál, annak ellenére, hogy a megemlékezés később alakult ki.

Minden vértanú ünnepe

A minden vértanú ünnepe volt az első keresztény jeles nap, amely a halottaknak állított emléket. A Keletrómai Birodalomból a 4. századból maradt fenn írásos emlék, amely arról számol be, hogy a keresztényüldözések áldozataiért imádkoztak. Kezdetben nem alakult ki egységes

időpont, három alkalommal, május 13-án, a húsvéti ünnepkörhöz kapcsolódóan és pünkösd után ünnepelték meg a vértanúkat Keleten.

A Róma vezetésével kibontakozó nyugati egyház a 6. században vette át az ünnepet. Ebben IV. Bonifác pápának volt kiemelkedő szerepe, aki a katakombákban nyugvó őskeresztényeket hatalmas pompával újratemettette. Az eseményre 690. május 13-án került sor, ezt követően pedig minden évben felidéztek az első keresztények emlékét. A korabeli szertartásnak volt egy érdekes eseménye: a Vértanú Mária templom kupolájáról rózsaszirmok hullottak a mártírokért imádkozó hívekre. Ez a hagyomány a középkorban átkerült augusztusra, a rózsák ünnepére. A minden vértanú ünnepe egészen a középkorig élt, jelentőségét azonban visszaszorította a mindenszentek később kialakult hagyománya.

Mindenszentek

III. Gergely pápa a 8. században indította útjára mindenszentek ünnepét. A pápa kiállt azért, hogy a vértanúk mellett a kereszténység elismerése után szentté avatottakról is emlékezzenek meg, ezért 732-ben a Szent Péter-bazilika egyik mellékkápolnáját mindenszenteknek, vagyis az egyház szentjeinek ajánlotta. A történekből kiolvasható, hogy a mindenszentek nem a vértanúk ünnepének új értelmezése, hanem attól teljesen független kezdeményezés.

Nem ismert, hogy a felszentelés az év

melyik napján történt, a 8. századtól azonban november elsejét említik, mint az ünnep dátumát. Az sem ismert, hogy miért pont november elsejére esett a választás, talán valamelyik pogány rítus átvétele állhat a háttérben (kelta újév vagy hispán-gall ünnep).

Mindenszentek, akárcsak a minden vértanú ünnepe idővel veszített jelentőségéből, a három ünnep közül a halottak napjának épült be egyedül a világi ünnepek közé.

Halottak napja

A népi kultúrában a mindenszentekhez szinte egyetlen szokás sem kötődik, ezzel szemben a halottak napja igen színes hagyományokkal rendelkezik. A mindenszentekkel ellentétben az ünnep nemcsak a katolikusoké, hanem a reformáció több vallása is elfogadja: míg az evangélikusok és az unitáriusok hivatalosan is elismerik, addig a reformátusok csak szokásjog alapján, a templomon kívül emlékeznek meg az eseményről.

A halottak napja szintén önálló ünnep, a másik két szokástól függetlenül alakult ki: Szent Odilo clunyi apát 998-ban rendelte el, hogy a halottakról zsolozsmákkal és szentmise áldozatokkal emlékezzenek meg. A szokás Nyugat-Európában a 12-13. században mindenhol elterjedt, így Magyarországon is. A szokás ismertsége napjainkban is töretlen, azon kevés hagyomány közé tartozik, amely életben tudott maradni a 21. század elején is.

Forrás: <http://www.unnep.eu>

ÁLLANDÓ ALKALMAINK**Istentisztelet:**

Minden vasárnap Súron 9.00-kor, Bakonycsernyén 10.30-kor. Minden hónap első vasárnapján úrvacsora.

Szórvány istentisztelet:

Minden hónap első vasárnapján: Bodajkon 15.00, Ácsteszéren 16.30-kor.

Bibliaórák:

Bibliaórák novembertől: Súron kedden 17.00-kor

Hétfőn a Béke-telepen 16.00-kor

Csütörtökön a gyülekezeti irodában 17.00-kor

Énekkari próbák:

Örömhír kórus: csütörtökön 18.00 órától

TOVÁBBI ALKALMAINK**Halottak napi istentiszteletek november 01.**

10.00 Véhonyi temető,

15.00 Súr evangélikus temető,

16.00 bakonycsernyei köztemető.

november 5-én 9 órakor Látogatók köre

november 8-án 15.00 Énekkarosok találkozója a gyülekezeti teremben

november 16-án 17.00 Bakonycsernyei Evangélikus Férfikör találkozója a gyülekezeti teremben. Téma az önismeret.

november 22-én, Egyházmegyei Ifjúsági Focibajnokság Tácon

Örömhír kórus szolgálata Bodajkon

november 30-án családi istentisztelet, az óvodások szolgálatával.

december 8-10 Adventi evangelizáció

december 12. 16.00 Ifjúsági istentisztelet gyülekezeti teremben.

ANYAKÖNYVI HÍREK**A keresztség szentségében részesültek:**Bakonycsernyén

- ✠ Pintér Márton Gábor, Pintér Gábor és Kiss Viktória,
- ✠ Tampó Viktória, Tampó Péter és Viczai Katalin,
- ✠ Horváth Lili Boróka, Horváth László és Csikós Borbála,
- ✠ Bocska Márk Tibor, Bocska Tibor és Kovács Eszter,
- ✠ Kalincsák Dorka, Kalincsák Péter és Gersey Katalin,
- ✠ Balogh Brigitta, Balogh Tibor és Pfeifer Krisztina,
- ✠ Hancsák Réka, Hancsák Attila és Csendes Eszter,
- ✠ Sirmer Blanka,
- ✠ Sirmer Gergely, Sirmer Péter és Jurassza Karolina,
- ✠ Sirmer Péter felnőtt
- ✠ Palik Péter Zsombor, Palik Péter és Nagy Katalin,
- ✠ Domavári Zsombor, Domavári László és Szentesi Kitti,
- ✠ Domavári Bálint felnőtt
- ✠ Hanzli Benedek, Hanzli Ferenc és Bauer Krisztina,
- ✠ Szabó-Götz Barnabás Bodizsár, Szabó Zoltán és Götz Orsolya,
- ✠ Fábíán Debóra Fatima, Fábíán Gábor Richárd és Török Johanna,
- ✠ Fidrich Máté Pál, Fidrich Zoltán és Csernyin Judit,
- ✠ Dénes Gergő, Dénes Péter és Jánosi Márta gyermeke.

Súron

- ✠ Link János, Link János és Gyökér Ilona
- ✠ Póczi Kende, Póczi Zsolt és Mátrai Rita
- ✠ Kéri Salamon, Ifj. Kéri Gerzson és Czigler Gabriella
- ✠ Trum Erika, Trum György és Kéri Erika,
- ✠ Farkas Eszter Flóra, Farkas András és Góger Márta
- ✠ Zsédei Tímea, Zsédei László és Vörös Katalin

Házasságot kötöttekBakonycsernyén

Hancsák Attila és Csendes Eszter
Szamosfalvi János és Siklósi Zsuzsanna
Skrabák Zoltán és Paulics Petra

Bodajkon

Dreska Szilárd és Zubán Beáta

Súron

Takács László és Gúzs Brigitta
Sógorka András és Bosits Bernadett

A feltámadás reménységében kísértük utolsó földi útjáraBakonycsernyén

- ✠ Szente Pálné 79
- ✠ Kalincsák István 82
- ✠ Farádi Mihályné 92
- ✠ Marton Istvánné 76
- ✠ Morvainé Kállai Ilona 64 KISBÉR
- ✠ László József 89
- ✠ Svehlik László 69
- ✠ Kerpel Imre 75
- ✠ Dreska István 85
- ✠ Sebestyén József 78
- ✠ Pukancsik Mihályné 83
- ✠ Csabai István 70
- ✠ Barka Gábor 52
- ✠ Nedvesi Mihály 59
- ✠ Szentesi József 78
- ✠ Danyi Miklós 54
- ✠ Albert Elek 86
- ✠ Temesi Mihály 66
- ✠ Králik Ferencné 78
- ✠ Rakovics Mihály 86
- ✠ Nochtá Tibor 77
- ✠ Magola Irén 69
- ✠ Boros István 74
- ✠ Nyemcsek Mihályné 77
- ✠ Szkok István 80
- ✠ Szabó Istvánné testvérünket 69 éves korában.

Súron

- ✠ Imrek József 86
- ✠ Kriskó Istvánné 78
- ✠ Fojtyik István 89
- ✠ Nyemcsek Kálmán 64
- ✠ Sztanó Pál testvérünket 98 éves korában.

Boldogok a halottak, akik az Úrban halnak meg, mert megnyugosznak fáradozásaikból, és cselekedeteik követik őket

A Bakonycsernyei Evangélikus Egyházközség kiadványa

Bakonycsernye Dózsa Gy. u. 1

Tel/Fax: 22-592-000

Mobil: 06-20-981 5923; 06-20-770 3008

Email: istvan.szarka@lutheran.hu

Felelős kiadó: Szarka István esperes

Számitógépes szerkesztés: Csernyin Sándor

Email: csernyin@freemail.hu

Web cím: <http://bakonycsernye.lutheran.hu>